

gemeente
Zoetermeer

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen

Toelichting per onderwerp

1. Afvalinzameling (voordeel € 421.000)

De lasten voor het verwerken van GFT, B-hout (verlijmd, geveerd of gelakt hout) , matrassen en papier zijn € 0,24 mln. lager. Dit komt door kleinere hoeveelheden en lagere verwerkingsprijzen dan opgenomen in de begroting.

De baten zijn € 0,24 mln. lager door een lagere vergoeding voor papier en een lagere vergoeding voor Plastic, blik en drankenkartons. De opbrengsten voor papier worden bepaald door wat er op (wereld-)markt gebeurt en zijn daarmee niet beïnvloedbaar.

De lasten van de exploitatie van de voertuigen zijn € 0,286 mln. lager. Dit bedrag bestaat uit een voordeel van € 0,44 mln. op de vervangingsinvesteringen omdat de voertuigen langer meegaan dan verwacht. Hier tegenover staan hogere onderhoudskosten en hogere brandstofkosten van € 0,154 mln.

De afvalstoffenheffing geeft een voordeel van € 0,135 mln. Dit komt door nagekomen heffingen uit 2023.

2. Milieu, lucht en geluid (nadeel € 125.000)

Er zijn meer aanvragen voor vergunningen en adviezen over duurzaamheid, luchtkwaliteit en geluidsoverlast binnengekomen dan begroot. Voor de afhandeling en een openstaande vacature is extern personeel aangetrokken. Dit veroorzaakt een nadeel van € 0,125 mln. De formatie is door werving in augustus weer compleet. Onderzocht wordt of aan de toename van het aantal vergunningen en aanvragen een meerjarig effect zit.

3. Duurzaamheidsfonds (nadeel € 302.000)

In 2024 zijn plannen uitgewerkt voor de besteding van de reserve. De plannen zijn met de belanghebbenden afgestemd. Dit leidt naar verwachting tot bestedingen van ca. € 0,5 mln. Voor het eigen vastgoed is door capaciteitsgebrek pas in de loop van 2024 gestart met planvorming rondom het theater en het CKC. Hierdoor is de begrote besteding vertraagd. Het raadsvoorstel voor de besteding hiervan staat gepland voor het einde van het jaar. Voor 2024 bedraagt het voordeel € 2,4 mln. De besteding daarvan zal na de besluitvorming in latere jaren plaatsvinden. Tegenover de lagere kosten staat een lagere onttrekking van het duurzaamheidsfonds.

In 2019 is voor de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen een voorbereidingsbudget beschikbaar gesteld van € 0,5 mln. Van 2019 tot en met 2023 is hierop € 0,302 mln. uitgegeven aan voorbereidings- en advieskosten. De kosten zijn niet toerekenbaar aan de toekomstige verduurzamingsprojecten en moeten daarom worden afgeboekt. Dat geeft eenmalig nadeel voor 2024.

4. Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (per saldo neutraal)

In 2024 is verder gewerkt aan de versterking van de gemeentelijke organisatie voor het uitvoeren van de klimaat- en energietaken. In verband met de onzekerheid over de continuering en omvang van de rijkssubsidie voor 2026-2030 is besloten om de subsidie te spreiden over de verschillende jaren. Om niet te veel gebonden te zijn aan vaste verplichtingen is de formatie gesplitst in een vaste en flexibele schil. Het vaste deel van de formatie is nog niet volledig op orde door krapte op de arbeidsmarkt en beperkte capaciteit voor het inwerken. Voor 2024 geeft dit voordeel van ca. € 1,2 mln. De besteding vindt in latere jaren plaats. Spreiding over de verschillende jaren is in overeenstemming met de subsidieregeling toegestaan.

5. Regeling Reductie Energieverbruik (voordeel € 62.000)

Het Rijk heeft de subsidie vastgesteld op het volledige subsidiebedrag van € 1,65 mln. Omdat de subsidie niet geheel was besteed, is rekening gehouden met een terugbetaling. Dit geeft een voordeel van € 0,062 mln.

6. Algemeen beheer openbare ruimte (voordeel € 308.000)

6.1 Assetmanagement (voordeel € 100.000)

In de begroting is een bedrag opgenomen om het assetmanagement verder te ontwikkelen. De personele invulling is niet op korte termijn gelukt waardoor een voordeel is ontstaan van € 0,1 mln.

6.2 Toekomstbestendig maken verouderde winkelcentra en bedrijventerreinen (voordeel € 208.000)

Voor het verbeteren van de uitstraling van de openbare ruimte van verouderde wijkwinkelcentra en kantoor- en bedrijventerreinen is een uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld. Door capaciteitsproblematiek is de uitvoering van de werkzaamheden nu geprogrammeerd voor 2025. Het voordeel is € 0,208 mln.

7. Dagelijks onderhoud openbare ruimte (voordeel € 135.000)

7.1 Budgetmutaties onderhoudskosten door wijzigingen in de openbare ruimte (voordeel € 135.000)

Door het uitvoeren van projecten wijzigt de openbare inrichting en daarmee ook de beheerlasten. In de begroting is voor twee projecten (CRM-locatie en Nutrihage) aanvullend onderhoudsbudget toegekend van € 0,235 mln. Dit onderhoudsbudget is voor zowel dagelijks onderhoud als voor groot onderhoud en vervangingen. Het budget voor groot onderhoud en vervangingen is pas op langere termijn nodig. Vanaf 2024 is dit een voordeel van € 0,135 mln. per jaar.

7.2 Inkomsten Kabels en Leidingen (nadeel € 400.000)

Voor het opbreken van de openbare ruimte door de netbeheerders wordt een herstelvergoeding in rekening gebracht. In 2024 zijn er minder opbrekingen dan voorgaande jaren waardoor de inkomsten achterblijven. In de begroting was een bedrag van € 0,8 mln. opgenomen. Werkelijk wordt € 0,4 mln. verwacht in 2024.

7.3 Schoon is Gewoon (voordeel € 500.000)

Het project Schoon is Gewoon is bedoeld om in de gemeente verschillende initiatieven te ontplooiën om zwerfafval aan te pakken. In de begroting is een budget opgenomen van € 0,8 mln. Door capaciteitsgebrek en late besluitvorming wordt € 0,5 mln. niet besteed. Voor de onderbesteding wordt een budgetoverheveling aangevraagd. Budgetoverhevelingen worden bij het bestemmen van het rekeningresultaat betrokken.

7.4 Riolering dagelijks onderhoud en exploitatie (nadeel € 100.000)

De kosten van het dagelijks onderhoud en exploitatie van de riolering zijn door een toename van het aantal calamiteiten € 0,1 mln. hoger.

8. Begraafplaatsen (per saldo neutraal)

De lasten zijn € 0,075 mln. hoger dan begroot. De lasten zijn hoger door extra werkzaamheden van onder andere het delven van graven. De ontvangen lijkbezorgingsrechten zijn € 0,075 mln. hoger. Dit komt omdat meer graven zijn uitgegeven en door toename van begrafenissen.

9. Groot onderhoud en vervangingen openbare ruimte (nadeel € 1.541.000)

9.1 Prijscompensatie (nadeel € 232.000)

Vanwege grote prijsstijgingen is conform contract met onze aannemers een prijscompensatie toegekend. Dit geeft een eenmalig nadeel van € 0,232 mln.

9.2 Verkeersregelinstallaties (VRI) (nadeel € 50.000)

A. VRI A12/Afrikaweg

De vervanging van de VRI locatie Afrikaweg/A12 is vertraagd naar 2025. Dit komt omdat de vervanging pas kan worden uitgevoerd nadat het Rijk groot onderhoud heeft uitgevoerd. Dit levert een voordeel op de lasten op van € 0,135 mln. Hiertegenover staan lagere inkomsten van het Rijk.

B. Verkeersregelaars

Het beleid is om tijdens de vervanging van een VRI de verkeershinder zoveel mogelijk te beperken. In de VRI- budgetten is een bedrag voor verkeersmaatregelen en verkeersregelaars opgenomen. De kosten van verkeersregelaars blijken € 0,05 mln. hoger te zijn. Deze kosten kunnen worden vermeden als tijdens de werkzaamheden de werklocatie wordt afgesloten voor verkeer. Nadeel is dat er meer verkeershinder ontstaat.

9.3 Spelen (nadeel € 59.000)

In de begroting is voor de budgetten van groot onderhoud en vervangingen een aanvullende prijscompensatie toegekend omdat de marktprijzen harder stijgen dan de intern toegepaste indexatie. Bij het onderdeel Spelen is deze aanpassing niet goed verwerkt waardoor structureel € 0,059 mln. te weinig compensatie is aangevraagd.

9.4 Herfasering projecten en verrekening met egalisereserve groot onderhoud bovengronds (P.M.)

Het is de verwachting dat € 2,5 mln. meer wordt uitgegeven dan begroot aan grootonderhoud en vervangingen (met name wegen). Deze verwachting gaat uit van de optimale uitvoering van de planning zoals deze bij het opstellen van dit document bekend is. De onder- en/of overbestedingen worden verrekend met de egalisereserve groot onderhoud bovengronds.

9.5 Bestrijding Japanse duizendknoop (JDK) (per saldo neutraal)

De Japanse duizendknoop is een exoot die zich snel verspreidt en de inheemse soorten verdringt. Momenteel zijn binnen de gemeente Zoetermeer ongeveer 100 locaties geconstateerd, gezamenlijk goed voor ongeveer 11.000 m². In de wijken Meerzicht, Buytenwegh de Leyens en de natuurgebieden zijn de problemen het grootst. De bestrijding wordt in 2024 gestart, de verwachte kosten in 2024 zijn € 0,158 mln. en worden incidenteel binnen het bestaand budget 2024 opgevangen doordat enkele groenprojecten doorschuiven naar 2025 (o.a. Molenstraat en omgeving). De kosten voor de bestrijding vanaf 2025 wordt nader uitgezocht.

10. Project Nutrihage (per saldo neutraal)

In 2024 wordt het faciliterend project Nutrihage financieel afgesloten. Voor de nog uit te voeren werkzaamheden aan de ontsluitingswegen van de locatie (Rokkeveenseweg en Jan Steenstraat) moeten nog werkzaamheden worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden staan gepland voor 2025. Vanuit het project is een bedrag van € 0,184 mln. beschikbaar voor de uitvoering. Deze bijdrage wordt in 2024 gestort in de brede bestemmingsreserve en onttrokken in 2025.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '24 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
1	3.1	Afvalinzameling lasten	526	Voordeel	Eenmalig
		Afvalinzameling baten	-105	Nadeel	Eenmalig
2	3.1	Milieu, lucht en geluid	-125	Nadeel	Meerjarig
3	3.1	Duurzaamheidsfonds	2.400	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-2.400	Nadeel	Eenmalig
		Afboeken voorbereidingskosten periode 2019-2022	-302	Nadeel	Eenmalig
4	3.1	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	1.200	Voordeel	Eenmalig
		Subsidie	-1.200	Nadeel	Eenmalig
5	3.1	Regeling Reductie Energieverbruik	62	Voordeel	Eenmalig
6		Algemeen Beheer Openbare Ruimte			
6.1	3.2	Assetmanagement	100	Voordeel	Eenmalig
6.2	3.2	Toekomstbestendig maken verouderde winkelcentra en bedrijventerreinen	208	Voordeel	Eenmalig
7		Dagelijks onderhoud openbare ruimte			
7.1	3.2	Budgetmutaties onderhoudskosten door wijzigingen in de openbare ruimte	135	Voordeel	Meerjarig
7.2	3.2	Inkomsten Kabels en Leidingen	- 400	Nadeel	Eenmalig

7.3	3.2	Schoon is Gewoon	500	Voordeel	Eenmalig
7.4	3.2	Riolering dagelijks onderhoud en exploitatie	-100	Nadeel	Eenmalig
8	3.2	Begraafplaatsen lasten Begraafplaatsen baten	-75 75	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
9		Groot Onderhoud en Vervangingen			
9.1	3.2	Prijscompensatie	-232	Nadeel	Eenmalig
9.2	3.2	Verkeersregelininstallaties A12/Afrikaweg			
9.2.A		Vervallen baten VRI A12/Afrikaweg	-135	Nadeel	Eenmalig
9.2.B		Vervallen lasten VRI A12/Afrikaweg Verkeersregelaars	135 -50	Voordeel Nadeel	Eenmalig Meerjarig
9.3	3.2	Spelen	-59	Nadeel	Meerjarig
9.4	3.2	Herfasering projecten en verrekening met egaliseringsreserve groot onderhoud bovengronds	PM	Voor-/Nadeel	Meerjarig
9.5	3.2	Bestrijding Japanse Duizendknoop	0	Nadeel	Meerjarig
10	3.2	Project Nutrihage Afdracht faciliterend project Storting in brede reserve bestemmingsreserve	184 -184	Voordeel Nadeel	Meerjarig Meerjarig
Saldo programma 3			158	Voordeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Investeringen Openbare Ruimte, stalen kunstwerken	180	Bij de jaarrekening 2023 is de onderbesteding van stalen bruggen voor een bedrag van € 0,18 mln opnieuw opgenomen in de begroting van 2025 en 2026. Dit had naar 2024 gemoeten.
Investeringen Openbare Ruimte, vervangingen	PM	Het is de verwachting dat € 3,2 mln. minder wordt uitgegeven dan begroot aan investeringen. De vervangingen in de begroting zijn gebaseerd op de technische levensduur. De daadwerkelijke vervanging geschiedt op basis van de noodzaak. Hiervoor wordt jaarlijks een schouw uitgevoerd. De komende periode wordt onderzocht of de investeringsplanning kan worden verbeterd en de begroting en het uitvoeringsprogramma meer op elkaar kunnen worden afgestemd.
Investeringen openbare ruimte, prijscompensatie vervangingen	197	Voor de werkzaamheden ten laste van investeringsbudgetten is een compensatie bedrag van € 0,197 mln. betaald voor uitgevoerde werkzaamheden in voorgaande jaren.
Investering Water	600	In de NOOR is het vervangingsprogramma voor beschoeiingen Water te hoog opgenomen, dit levert een voordeel op van € 0,6 mln.

Risico's

Onderhoud Openbare ruimte

De kosten voor het onderhoud van de openbare ruimte kunnen nog oplopen. Het betreft de instabiliteit (stijging) van de prijzen, extra kosten die aannemers in rekening brengen en de witte vlekken die nog in het onderhoudsprogramma zitten.